

ZAPISNIK
sa 44. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 16. februara 2015. godine

Sjednica je počela u 13.10 časova.

Sjednici je predsjedavao prof. dr Miodrag Vuković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Žana Filipović, Nikola Gegaj, Milan Knežević, Mevludin Nuhodžić, Suljo Mustafić, Koča Pavlović, Jasmin Sutović, a shodno članu 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odsutnog člana Odbora Darka Pajovića mijenjala je Azra Jasavić.

Sjednici su prisustvovali i saradnici Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Za sjednicu je, jednoglasno usvojen sledeći:

DNEVNI RED

- 1. DAVANJE MIŠLJENJA O NEBOJŠI KALUĐEROVIĆU, KANDIDATU ZA MJESTO IZVANREDNOG I OPUNOMOĆENOG AMBASADORA ŠEFA STALNE MISIJE CRNE GORE PRI UJEDINJENIM NACIJAMA I DRUGIM MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA NA REZIDENTNOJ OSNOVI SA SJEDIŠTEM U ŽENEVI;**
- 2. TEKUĆA PITANJA.**

Predsjednik Odbora je nakon kratkog uvodnog izlaganja u vezi predloga Vlade za kandidovanje ambasadora u Ženevi, dao riječ Nebojši Kaluđeroviću u cilju upoznavanja članova Odbora sa ciljevima njegove buduće misije i planovima rada tokom mandata u Švajcarskoj.

Prva tačka dnevnog reda: Davanje mišljenja o Nebojši Kaluđeroviću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora šefa Stalne misije Crne Gore pri Ujedinjenim nacijama i drugim međunarodnim organizacijama na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Ženevi;

U svom izlaganju, Nebojša Kaluđerović je predstavio detaljan pregled sistema Ujedinjenih nacija, ističući da je Ženeva jedan od pet centara Ujedinjenih nacija, pored Njujorka, Beča, Pariza i Najrobija. Istakao je da Ženeva nije imala takav značaj kakav danas uživa, te da je postala sjedište za veoma intenzivan rad u pitanjima iz oblasti ljudskih prava, migracija, izbjeglica, ekologije i zaštite životne sredine.

Govoreći o odnosu Crne Gore prema Ujedinjenim nacijama, predstavio je da će jedan od prioriteta biti usmjeren na Savjet za ljudska prava, koji je nasljednik Komisije za ljudska prava. On je tom prilikom istakao da je lično bio jedan od inicijatora članstva Crne Gore u Savjetu. Imajući u vidu

univerzalnost i značaj tog tijela, centralna obaveza tokom njegovog mandata biće Savjet. S tim u vezi, podijelio je informacije o Univerzalnom periodičnom pregledu (*Universal periodical report-UPR*) koji predstavlja jedinstven mehanizam, a za cilj ima poboljšanje stanja ljudskih prava u svijetu. Jednom u četiri godine svaka država članica Ujedinjenih nacija ima obavezu da Savjetu podnese izvještaj, u kojem se navode koraci koje ona preduzima kako bi unaprijedila stanje ljudskih prava na svojoj teritoriji, kao i koje je obaveze ispunila. UPR ima veliki značaj prvenstveno zbog toga što je to jedini mehanizam kontrole stanja ljudskih prava koji je obavezan za sve države članice UN, a osmišljen je tako da osigura jednak tretman država prilikom ocjenjivanja. UPR čini preporuke koje država najčešće prihvata. Prvi UPR za Crnu Goru je bio 2008. godine, a drugi 2013. godine. Sve dobijene preporuke su detaljno analizirane. Nakon datog pregleda stanja ljudskih prava u određenoj državi, pristupa se sprovođenju u djelo preporuka i preuzetih obaveza određene države. Treći dio čini uspostavljanje eksperata da izvijeste o sprovedenim preporukama - specijalni izvjestioci. To je stručna osoba imenovana od strane Ujedinjenih nacija sa zadatkom je da napravi izvještaj o koracima koje je država preduzela nakon prethodnog pregleda. U potpunom radu na UPR potrebna ja aktivna participacija nadležnih organa države.

Predstavio je pregled nekih od značajnijih specijalizovanih agencija u Ženevi sa kojima Crna Gora direktno komunicira: Svjetska organizacija rada (ILO), Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Unija za telekomunikacije (UT), Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu (WIPO) - posebno značajna zbog svoje finansijske dimenzije. I ovdje, uloga misije je da prati i učestvuje u radu svih agencija. Takođe je napomenuo da Konferencija za razoružanje nema više onaj značaj kao u prethodnom periodu.

U dijelu predviđenom za pitanja i komentare, poslanik Milan Knežević izrazio je stav da neće glasati za imenovanje ambasadora Kaluđerovića iz razloga koje je detaljno obrazložio a tiču se činjenice da je kandidat u svojstvu Nacionalnog koordinatora za NATO „sprovodio agresivnu kampanju i demonstrirao politiku nedogovaranja za spoljne prioritete Crne Gore“. Takođe, govoreći o slučaju sveštenika Džomića i njegovog progona, te naglašenog nepoštovanja odluka Ustavnog suda, poslanik je zatražio stav kandidata povodom ovog pitanja, te komentar da li navedeno spada u domen ljudskih prava. Pozitivno komentarišući „ruski period“ u biografiji kandidata, pitao je o razlozima smjene sa mjesta koordinatora za NATO. Takođe, da li kandidaturu doživljava kao degradaciju u profesionalnom smislu.

U odgovoru na pitanja i komentare, kandidat je istakao da traženo nije u kontekstu konkretne sjednice. Kada je riječ o NATO, Kaluđerović je mišljenja da je uticao na otvaranje širokog društvenog dijaloga o ovom pitanju, gdje je jako važno da svako ima svoje mišljenje. U vezi Džomića, Kaluđerović je saopštio da ne želi da to komentariše. Osvrnuvši se na „veze sa Rusijom“, informisao je poslanik da je sedam godina proveo radeći za tri privatne kompanije, nakon čega se vratio u Crnu Goru. Komentarišući poslednje pitanje, konstatovao je da njegova smjena nema nikakve veze sa NATO-om ni sa Rusijom.

Interesovanje za pitanja izrazio je i poslanik Pavlović, koji je podijelio stav da neće glasati za kandidata. Mišljenja je da dok god bude „režimska diplomatija“, doživljava je u funkciji interesa režima. Negativnim doživljava minuli rad kandidata od 2013. godine. Konstatujući da Pokret za promjene od 2006. godine podržava NATO integracije, istakao je da se ta tema zloupotrebljava na političkoj sceni. U formalno tehničkom smislu loše je vođena kampanja, po mišljenju Pavlovića „kao da je vodio neko ko ne želi da Crna Gora uđe u NATO“.

Poslanicu Azru Jasavić je interesovalo na koji način bi angažovanje kandidata uticalo na ljudska prava u Crnoj Gori, te zatražila objašnjenje podrške građana za NATO.

Nikola Gegaj je istakao podršku kandidatu, navodeći da je svaki posao obavljao izuzetno profesionalno, da je doprinio otvaranju dijaloga oko članstva u NATO, te da je istinski reprezent ne samo u UN već u bilo kojoj državi.

Mevludin Nuhodžić je kazao da se radi o važnoj funkciji i značajnoj diplomatskoj misiji. Komentarišući biografiju Kaluđerovića, rekao je da ima sve reference da taj posao obavi na kvalitetan način. Afirmišući profesionalizam kod kandidata, istakao je da se radi o čovjeku sa velikim kapacitetom i koga ne karakterišu uskostranačka promišljanja, već isključivo interes Crne Gore. Pohvalio je pokretanje dijaloga oko NATO, mnogobrojne debate na fakultetima, razgovore sa predstavnicima medija, sa NVO sektorom, i sve druge djelatnosti koje je sprovodio za vrijeme funkcije koordinatora za NATO.

Poslanica Žana Filipović pohvalila je planove vezane za rad u Savjetu za ljudska prava ističući da je ideja ljudskih prava najbolja tekovina moderne političke istorije. Poslanicu je interesovala dosadašnja saradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i mogućnosti unapređenja iste.

U dijelu predviđenom za odgovore i komentare, Nebojša Kaluđerović je ukazao na mnogobrojne razloge zbog kojih je NATO potreban Crnoj Gori. Takođe je komentarisao podršku za NATO u parlamentu, a ogleda se u podršci koju zagovara dvije trećine poslanika. Govorio je o periodu kampanje za dijalog o NATO, koja je trajala od novembra 2012. do marta 2013. godine, a karakterisali su je veliki izazovi na globalnom planu, te da poziv nije zavisio od Crne Gore nego od okruženja međunarodne zajednice. Podržava stavove da se odluka o članstvu donese u Skupštini Crne Gore. Takođe je izdvojio istraživanje prema kome 63% građana misli da će Crne Gora ući u NATO. Kaluđerović je konstatovao da u NATO ne ulazi režim nego zemlja, te da se u tom kontekstu treba posmatrati proces evroatlantske integracije.

Nakon detaljnog saslušanja kandidata, pristupilo se glasanju. U odnosu na predloženog kandidata članovi Odbora su većinom glasava podržali predlog da se Nebojša Kaluđerović imenuje za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora šefa Stalne misije Crne Gore pri Ujedinjenim nacijama i drugim međunarodnim organizacijama na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Ženevi, i to: šest glasova „za“, dva glasa „protiv“, a jedan „uzdržan“.

Sjednica je zaključena u 14:25 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Vesna Radulović

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Miodrag Vuković